

- удосконалення нормативно-правової бази регулювання відносин ДПП;
- удосконалення інституційного забезпечення розвитку ДПП;
- підвищення гарантій захисту інтересів державних та приватних партнерів ДПП у процесі розроблення, затвердження та реалізації проектів.

Необхідною передумовою ефективного розвитку ДПП є формування загального сприятливого середовища для бізнесу, що передбачає покращення інвестиційного клімату, податкового та регуляторного середовища.

ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

А. В. ДОМБРОВСЬКА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
Ю. ШАБАКОВА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство в Україні – система відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об'єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) існуючих об'єктів, які потребують залучення інвестицій, та у користуванні (експлуатації) такими об'єктами.

До недавніх пір в Україні не існувало будь-якого декларованого (унормованого) системного бачення держави щодо упровадження та розвитку процесу взаємовигідного співробітництва держави з приватним бізнесом.

Прийняття 01.07.2010 р. Закону України від «Про державноприватне партнерство» нарешті привернуло увагу широкого загалу до взаємовідносин держави і приватного бізнесу, відкривши можливості для приватного партнера самому ініціювати проекти, а для держави — вирішувати суспільно-значимі проблеми із залученням фінансового та професійного потенціалу приватного партнера. Важливо, що прийняття закону

активізувало у суспільстві очікування інноваційного оновлення й ефективного розвитку.

Слід ще раз особливо підкреслити, що належний розвиток механізмів державно-приватного партнерства є особливо актуальним сьогодні, в умовах фінансово-економічної кризи і вкрай обмежених бюджетних можливостей — саме він може стати ключовим фактором та двигуном економічного реформування в нашій країні.

Державно-приватне партнерство застосовується в таких сферах:

- пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування, крім таких, що здійснюються на умовах угод про розподіл продукції;
- виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу;
- будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури;
- машинобудування;
- збір, очищення та розподілення води;
- охорона здоров'я;
- туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт;
- забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем;
- поводження з відходами, крім збирання та перевезення;
- виробництво, розподілення та постачання електричної енергії;
- управління нерухомістю;
- надання соціальних послуг, управління соціальною установою, закладом;
- виробництво та впровадження енергозберігаючих технологій, будівництво та капітальний ремонт житлових будинків, повністю чи частково зруйнованих внаслідок бойових дій на території проведення антитерористичної операції;
- встановлення модульних будинків та будівництво тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб;
- надання освітніх послуг та послуг у сфері охорони здоров'я;
- управління пам'ятками архітектури та культурної спадщини.

Питання державно-приватного партнерства, розглянуті в наукових публікаціях вітчизняних вчених (В. М. Вакуленко, О. В. Берданова, Н. Г. Діденко, Н. А. Сич, А. Ф. Ткачук, І. О. Федіва, Є. О. Фишко та ін.),

містять такі аспекти як: актуальні проблеми теорії і практики державного управління і соціального партнерства, форми державно-приватного партнерства та ін.

Подальший розвиток і поширення державно-приватного партнерства в Україні пов'язаний з детальним відпрацюванням нормативно-правової і договірної бази здійснення ДПП. Для цього необхідно визначити чіткі вимоги до процесу підготовки, аналізу та експертизи пакету документів, на основі якого уповноважений орган приймає рішення щодо доцільності здійснення конкретного пропонованого ДПП. Крім того, для ефективного упровадження ДПП в Україні актуальним є визначення моделі ефективної системи мотивації й контролю в органах, відповідальних за реалізацію ДПП з боку держави, а також адаптація широко використовуваних у світі механізмів ДПП до умов України, розвиток інституційного середовища у цій сфері. Необхідно дослідити потенціал реалізації проектів на засадах публічно-приватного партнерства в нашій країні та їх вплив на макроекономічні показники і поліпшення навколишнього середовища, проаналізувати економічну та соціальну доцільність запровадження бюджетної підтримки та податкового стимулювання проектів ДПП, визначитися з оптимальною секторальною структурою застосування ДПП, оцінити можливості державного бюджету брати участь у фінансуванні відповідних проектів та визначити оптимальну структуру фінансування проектів в залежності від сфери їх застосування.

Означені проблеми є предметом наукового дослідження, а отже, до їх вирішення мають бути залучені наукові установи та провідні вчені країни. Крім того, наукові кадри мають приєднатися до підготовки експертних висновків з проблемних питань у сфері розроблення, оцінювання та реалізації проектів на засадах державно-приватного партнерства, у тому числі, що стосується оцінки ризиків та створення системи управління ризиками. Слід зазначити, що активне залучення наукових кадрів до процесів державно-приватного партнерства є реальним шляхом до активізації вітчизняного ринку прикладних науково-технічних розробок та їх упровадження у практику суспільного виробництва.

Світовий досвід показує, що використання механізмів публічно-приватного партнерства для реалізації інфраструктурних проектів є дієвим інструментом стимулювання внутрішнього попиту та забезпечення поступального соціально-економічного розвитку країни. В Україні ніколи

належним чином не оцінювався високий інвестиційний потенціал такої форми співробітництва між державою і приватним капіталом, як ДПП.

Для забезпечення високої суспільної результативності державно-приватного партнерства важливим є відпрацювання цих механізмів на пілотних проектах, розроблення та поширення методології їх застосування у різних сферах діяльності (модернізація інфраструктури; створення технологічних парків і науково-виробничих центрів; використання національної культурної та природної спадщини для соціально-економічного розвитку територій тощо), підготовка кваліфікованих кадрів з питань ДПП.

Сьогодні Україна робить перші реальні кроки у розвитку державно-приватного партнерства, тому ефективність та результативність розвитку цього процесу для суспільства у визначальній мірі залежить від його належного нормативно-правового врегулювання та ефективної імплементації останнього у площину практичної діяльності.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

І. І. КИЛИМНИК, канд. юрид. наук, доц.,
зав. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
Л. С. БЄЛОВА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Державно-приватне партнерство є основним механізмом в усіх галузях, які відносяться до державного сектору: житлово-комунальне господарство, транспорт, медицина. Цей механізм розвивається все більше і більше у всьому світі. Основне завдання державно-приватного партнерства це співпраця з державними та приватними партнерами.

На думку фахівців, житлово-комунальне господарство, є ваговою складовою забезпечення соціально-економічного стану держави, але нажалі на сьогоднішній день, ця галузь знаходиться в незадовільному стані, характеризується низькою якістю надання своїх послуг. Тому вона потребує допоміжних інвестицій у галузі, реструктуризації та комплексного реформування ЖКГ. Місцеве самоврядування має нести відповідальність за